

Λ Ο Γ Ο Σ

Ἀπαγγελθεὶς ὑπὸ τοῦ Δικηγόρου Πausανίου Θ.

Χοιδᾶ Προέδρου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλό-

γου Πατρῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν τῶν

Συνεδριάσεων τοῦ Συλλόγου τὴν 20

Δεκεμβρίου 1876.

Φίλοι Συνάδελφοι.

Αἶαν πόλύτιμον, περισπούδαστον ἐν τῷ βίῳ ἀγαθὸν εἶναι, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀφοσίωσις ἐκάστου πρὸς τὸ ἑαυτοῦ ἐπάγγελμα· ἡ ἀγαθὴ δὲ περὶ τούτου ἰδέα, ἡ ἐνθερμος κλίσις, ὁ ἐγκάρδιος τοῦ ἀνθρώπου πρὸς αὐτὸ ἔρως, εἶναι τὸ ἀσφαλέςτερον ἐχέγγυον τῆς Πίστεως καὶ τοῦ ζήλου, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων, τὰ ὅποια τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ τῷ ἐπιβάλλει.

Ἀρχομένων σήμερον τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου, εἰς τὴν Σύστασιν τοῦ ὁποίου μᾶς παρεκίνησε πόθος ἀπὸ κοινοῦ ἀπασχολήσεως, ἐπὶ ἀντικειμένων ἀναγομένων εἰς τε τὴν ἐπιστήμην, εἰς ἣν ἀφιερώσαμεν ἑαυτοὺς, καὶ εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος ἡμῶν, στενωτέρου δὲ συνδέσμου εἰς τὰς μεταξὺ ἡμῶν περὶ αὐτὸ σχέσεις, συνδέσμου συντελοῦντος νὰ ἐλαφρύνῃ δι' ἀλληλοβοηθείας τὸ βαρὺ φορτίον τῶν καθηκόντων ἡμῶν, νὰ μετρούξῃ τὴν ἀνάντην τῆς Δικηγορικῆς πορείας, νὰ ἐξομαλύνῃ καὶ καθαρίσῃ τὸ δυσχερὲς καὶ ἀκανθῶδες αὐτῆς μέρος, καὶ νὰ ἐπιδρῇ διὰ τῆς ἰσχύος τῆς ἐνότητος, εἰς τὴν τήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας, καὶ τῆς σοβαρότητος τῆς Δικηγορικῆς θέσεως· ἀρχομένων λέγω, τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου ἡμῶν, ἐπὶ καλοῦμαι παρ' ὑμῶν νὰ μοι ἐπιτρέψῃτε, νὰ εἰπῶ νέα ἢ ἄγνωστα πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ ποθοῦντι νὰ μελετήσω μεθ' ὑμῶν ἐπὶ τῆς ἱστορικῆς ἀρχῆς τοῦ Δικηγο-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ρικού ἐπαγγέλματος, ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς θέσεως καὶ τῆς ἀξίας αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς ἀποστολῆς του, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων οἵτινες πρέπει νὰ καθιστῶσιν αὐτὸ πρὸς ἡμᾶς ἀγαπητὸν καὶ προσφιλές, ἐπισῦρον ὅλην ἡμῶν τὴν προσοχήν, ὅλην τὴν ἀφοσίωσιν, ὅλην τὴν ἀγάπην.

Δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστὸν, πότε καὶ πῶς ἔλαβε κατὰ πρῶτον γένεσιν καὶ ἀρχὴν τὸ Δικηγορικὸν ἐπάγγελμα, καὶ ὁποῖος ὑπῆρξεν ὁ ἀρχικὸς αὐτοῦ χαρακτήρ. ὡς ἐκ τοῦ προορισμοῦ του ὁμῶς, καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας παρέχει εἰς τὴν κοινωνίαν δύναται, τις ἀλανθάστως νὰ εἴπῃ, ὅτι εἶναι σύγχρονον τῆς περὶ ἀπονομῆς τῆς Δικαιοσύνης θεσμοθεσίας. Ἡ αὕτῃ κοινωνικὴ ἀνάγκη, παρήγαγε συγχρόνως ἀμφοτέρωτα ταῦτα· ἀφ' ἧς ἐποχῆς οἱ ἄνθρωποι κατέστησαν Δικασταὶ τῶν συμφερόντων, τῆς διαγωγῆς, καὶ τῆς ζωῆς τῶν ὁμοίων των, τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως τούτων ἀναγκαιῶς ἦν συμφύεζ, ἀναπόφευκτος δὲ συνέπεια τῆς ἐνασχήσεως αὐτοῦ, ἦτο, νὰ γίνωσι δεκτοὶ ἐν τῇ Κοινωνίᾳ οἱ προστατεύοντες, ἢ ἀντιπροσωπεύοντες ἐκείνους, οἵτινες ἐξ ἀπειρίας, ἐξ ἀνικανότητος, ἢ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν καὶ κωλυμάτων, δὲν ἠδύναντο νὰ ἐνεργήσωσιν οἱ ἴδιοι τὸ τῆς ὑπερασπίσεως των δικαίωμα· ἐκ ταύτης τῆς ἀνάγκης ὠρμήθησαν τὸ πρῶτον οἱ προθυμηθέντες νὰ χορηγήσωσιν εἰς τὴν ἀδυναμίαν καὶ τὴν ἄγνοιαν, τὴν συνδρομὴν καὶ ὑποστήριξιν τοῦ θάρρους καὶ τῶν γνώσεων αὐτῶν. ἀναμφιβόλως, καθὰ κοινῶς παραδέχονται, οἱ τοιοῦτοι ἀρχικῶς ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συγγενεῖς καὶ φίλοι, τῶν ὁποίων ἡ σύμπραξις καὶ ἡ ὑπηρεσία, ἀπέχει τὰ μέγιστα ἀπὸ τῆς τῶν Δικηγόρων· ἀλλ' εἰς τὴν ἐκουσίαν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀντιπροσώπευσιν καὶ ὑπεράσπισιν, ἀντιστοίχουν τὸ σπέρμα τὴν ἀρχὴν, καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ Δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος.

Βραδύτερον, καθόσον ἠΰδαγον αἱ κοινωνικαὶ τῶν ἀνθρώπων

των ἀνάγκαι, καὶ ἐπολλαπλασιάζοντο αἱ σχέσεις αὐτῶν, ἀνεπύχθη περισσότερον τὸ σύστημα τῆς δι' ἄλλου ἀντιπροσωπεύσεως καὶ ὑπερασπίσεως. τότε, οὐ μόνον τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν ὑπεγόρευσαν ἵνα ὑπάρχωσιν ἄνδρες ἔμπλεοι ζήλου καὶ ἀρετῆς, οἵτινες κάτοχοι ὄντες εἰδικῶς τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐπιεικειᾶς, ἠδύναντο νὰ βοηθῶσι τοὺς συμπολίτας των διὰ τῶν συμβουλῶν των, καὶ νὰ ὑπερασπίζωνται αὐτοὺς ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, ἀλλὰ καὶ τὸ συμφέρον τῆς δικαιοσύνης αὐτῆς, τῆς ἐξουσίας τῆς διαχειριζομένης τὴν δικαιοσύνην, ἀπῆτει τὸ αὐτό. διότι οἱ Δικασταὶ δὲν ἐπῆρκουν μόνοι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑψηλοῦ καὶ σοβαροῦ καθήκοντος αὐτῶν· εἶχον ἀνάγκην τῆς συμπράξεως ἀνδρῶν παιπεδευμένων, φιλοπόνων εἰδικῶς ἀφιερωμένων εἰς τὴν σπουδὴν τῶν Νόμων, οἵτινες ἀσχολούμενοι εἰς τὴν ταξινόμησιν τῶν γεγονότων ἐκάστης ὑποθέσεως, εἰς τὴν σαφῆ καὶ ἀκριβῆ ἐκθέσιν αὐτῶν, εἰς τὴν προσαρμογὴν ἐπ' αὐτῶν. τῶν καταλλήλων διατάξεων τῶν Νόμων, νὰ τοῖς προπαρασκευάζωσιν οὕτω τὰ στοιχεῖα δικαίας καὶ νομίμου ἀποφάσεως. Τοιαύτη ἦν ἐξ ἀρχῆς ἡ γένεσις, τοιαύτη ἡ ἀποστολὴ, τοιαύτη ἡ ὑπηρεσία τοῦ Δικηγόρου. διὰ τοῦτο ὁ πολυμαθέστατος καὶ σπουδαῖος τατος Πρόεδρος Λαγρσώ, δικαίως εἶπε περὶ αὐτῆς, « ὅτι « εἶναι ἀρχαία, ὅσον καὶ ἡ τοῦ Δικαστοῦ, εὐγενής ὡς ἡ « ἀρετὴ. ἀναγκαία ὅσον καὶ ἡ δικαιοσύνη. » L'ordre des avocats, est aussi ancienne que la magistrature, aussi noble que la vertu, aussi necessaire, que la justice.

Ἐκ τούτων τῶν ἀρχικῶν ἰδεῶν περὶ τῆς ἐν τῇ Κοινωνίᾳ ἀποστολῆς, καὶ τῆς χρησιμότητος τοῦ Δικηγορικοῦ ἐ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΡΤΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΝΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΘΟΥΡΙΟΥ

ἐγκαθιδρύθη καὶ ἐκκλονίσθη ἡ ἀπονομή δικαιοσύνης, συνυ-
πῆρξεν ἀμέτῳ καὶ ἀνγκαίῳ, παραλλήλως δὲ πρὸς ταύ-
την, ὑπηρεσία Δικηγόρων ὑφ' οἵανδήποτε ὀνομασίαν, ὡς
στοιχεῖον σχετικὸν καὶ ἀναπόφευκτον, πρὸς τὴν ὀρθὴν
τῆς δικαιοσύνης ἀπονομήν. τὰ ἔχνη τοιαύτης ὑπηρεσίας,
εὐρίσκομεν εἰς τὰ ἀρχαιοτάτα ἔθνη, τῶν χαλδαίων, τῶν
Περσῶν, τῶν Αἰγυπτίων, οὐχὶ διὰ προσωπικῆς παραστά-
σεως, ἀλλὰ μᾶλλον ἐγγράφως χορηγουμένην κατ' ἐξαίρεσιν
ὅμως ἐν Ἑλλάδι, ἡ ὑπηρεσία τοῦ δικηγόρου, ῥήτορος τότε
καλουμένου, ἔλαβε σπουδαιοτάτην ἀνάπτυξιν, καὶ ἀπεκα-
τέστη ἴδιον, καὶ ἀληθὲς ἐπαγγέλμα· αἱ τὸ τε Κλει-
ν αἱ Α θ ῆ ν α ι, Παγκόσμιος Πρωτεύουσα τῶν φώτων,
καὶ προεξάρχουσα εἰς ἅπαντα τὰ εἶδη τῆς διανοητικῆς καὶ
Πολιτικῆς ἀνακτῆσεως, ὑπῆρξαν τὸ πρῶτον σχολεῖον τοῦ
δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος· οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνος προσέβλε-
ψαν περὶ τῶν Ῥητόρων, ἐπαγγέλματος ἔχοντος σχέσιν
πρὸς τὰς δικαστικὰς θεσμοθεσίας, αἱ δὲ διατάξεις τῶν Νό-
μων ἐκείνων ἐτήρησαν ἐπὶ πολὺν χρόνον μετέπειτα τὴν
ἰσχύν των· ὁ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου, λόγῳ του
ἐπικαλεῖται αὐτούς. « Ἀναγνώσατε οὖν ὑμῖν, λέγει, τοὺς
« Νόμους τοὺς περὶ τῆς εὐκοσμίας κειμένους τῶν Ῥητόρων.
« Νόμοι τῶν ῥητόρων. ἐάν τις λέγῃ ἐν Βουλῇ, ἢ ἐν Δή-
« μῳ » οἱ ῥήτορες ὀνομάζοντο τότε καὶ Συνήγοροι, ἦσαν
δὲ ἐκ τῶν μᾶλλον εὐπολήπτων κληρωτῶν ἀρχῶν τῶν Ἀ-
θηνῶν. ἐξελέγοντο μεταξὺ τῶν ἐχόντων ὠρισμέναν προσόν-
τα, καὶ ἀφοῦ πρῶτον ὑπεβάλλοντο εἰς τὰς παρὰ τῶν Νό-
μων ἀπαιτούμενας ἐξετάσεις. ἡ μισθοδοσία των ἦτο μία
δραχμὴ δι' ἐκάστην ὑπόθεσιν. « Ἐλάμβανον γὰρ, ἀναφέ-
« ρει ὁ Ἀριστοτέλης, οἱ ῥήτορες δραχμὴν ὅτε συνηγόρουν
« ὑπὲρ τῆς Πόλεως, ἢ ὑπὲρ ἄλλου τινος. ἐκ τούτου δὲ
« φαίνεται μισθοφόρον εἶναι τὴν ἀρχήν. Κληρωτοὺς δὲ γε-
«

« νομένους δέκα συνηγόρους φησιν.»

Κατὰ τοὺς Νόμους τοῦ Σόλωνος, ὁ ῥήτωρ ἔπρεπε νὰ
ἔχῃ τριάκοντα ἐτῶν ἡλικίαν, νὰ ἀπολαύῃ δὲ Πολιτικῆς καὶ
ἐλευθέρως καταστάσεως· « Μὴ εἰσελθεῖν τινα εἰπεῖν μήπω
« τριάκοντα ἔτη γεγονότα. » « Τὸν ῥήτορα παιδοποιεῖ-
« σθαι κατὰ τοὺς Νόμους, καίγῃν ἐντὸς ὅρων κεκτῆσθαι »
ἀλλὰ καὶ λόγους ἀνικανότητος ἐθέσειτε, καὶ ἀποβολῆς ἀπὸ
τοῦ ἐπαγγέλματος διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, εἰσαγομέ-
νης κατηγορίας ὑπὸ παντὸς Πολίτου. οἱ λόγοι οὗτοι ἀπέ-
βλεπον τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς γονεῖς, τὴν πρόθυμον ἐκ-
πλήρωσιν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν Πολιτείαν καθη-
κόντων, καὶ τὴν Εὐκοσμίαν τοῦ βίου τοῦ ῥήτορος.

« Εἰ τις λέγῃ ἐν τῷ Δήμῳ, τὸν Πατέρα τύπτων, ἢ τὴν
« Μητέρα, ἢ μὴ τρέφων, ἢ μὴ παρέχων οἴκησιν. εἰ τὰς
« στρατείας μὴ ἐστρατευμένος, ἔσται ἂν αὐτῷ προσταχθῶ-
« σιν, ἢ τὴν ἀσπίδα ἀποβεβληκώς. Εἰ τὰ Πατρώα κατε-
« δηδοκώς, ἢ ὧν ἂν κληρονόμος γένηται. Ἐάν τις παρὰ
« ταῦτα λέγῃ, δοκιμασίαν μὲν ἐπαγγεῖλαι τῷ Ἀθηναίῳ ὁ
« βουλόμενος οἷς ἔξεστι τοὺς δὲ δικαστὰς περὶ τούτων
« ἐν τῷ Δικαστηρίῳ διαγινώσκειν.»

Οἱ ῥήτορες ὑπεχρεοῦντο δυνάμει ἐτέρου Νομοῦ νὰ τη-
ρῶσιν εὐκοσμίαν καὶ ἀξιοπρέπειαν εἰς τοὺς λόγους των νὰ
ἀποφεύγουν τὰς ὕβρεις, τὰς παρεκβάσεις εἰς ἀντικείμενα
ξένα τῆς ὑποθέσεως περὶ ἧς ἠγόρευον, καὶ τὰς συνεχεῖς
καὶ περιττὰς ταυτολογίας. ταῦτα δὲ ἐπὶ Ποινῇ μέχρι δρα-
χμῶν πεντήκοντα ἐπιβαλομένη ὑπὸ τῶν Προέδρων. ἐὰν δὲ
διὰ τὰς παρεκβάσεις ταύτας ἤθελον κριθῇ ἄξιοι μείζονος
Ποινῆς, εἰσήγοντο ὑπὸ τῶν Προέδρων εἰς τὴν Βουλὴν, ἢ ὁ-
ποῖα ἀποφάγιζε διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας. « κρύβδην ψη-
« φήσαντες τῶν βουλευτῶν.»

ὑπηρεσίαν τῶν Δικηγόρων χαρακτηῖρα σχεδὸν θρησκευτικόν, καθιερώσας ὅτι ὁ δικαστικὸς Περίβολος καὶ ὁ τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ἅγιος, καὶ διατάξας ἵνα πρὸ τῆς Συνεδριάσεως ἐπιχέσται ἐντὸς αὐτοῦ καθαρτῆριον ὕδωρ, ὅπως διὰ τούτου ὑπομιμνήσκεται τοῖς τε Δικασταῖς καὶ τοῖς Συνηγόροις, ὅτι μόνον οἱ καθαροὶ παντὸς ῥύπου ἡδύναντο νὰ εἰσέλθωσιν ἐντὸς αὐτοῦ.

Ὁ Περικλῆς, πρῶτος, λέγουν, εἰσήγαγε τὴν ρητορικὴν εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν Συνηγόρων, καθιερώσας τὴν συνήθειαν ἵνα οἱ διαφερόμενοι παρίστανται ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς καὶ ἐνώπιον τῶν ἄλλων Δικαστηρίων διὰ δοκίμων εἰς τὴν τέχνην τοῦ λόγου ρητόρων. Οἱ ῥήτορες οὗτοι, ἀπήγγελλον οἱ ἴδιοι τοὺς λόγους οὓς εἶχον προπαρασκευάσει πρὸς ὑπεράσπισιν ἄλλων, τοῦτο δὲ ἐγένετο συνηθέστερον εἰς τοὺς πρώτους χρόνους, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ ρητορικὴ ἐν Ἀθήναις ἦτον ἡ Βασιλεὺς τῶν τεχνῶν. ἔνιοις ὅμως ἀπέφευγον οἱ ῥήτορες τὴν αὐτοπρόσωπον ὑπεράσπισιν, συντάσσοντες δὲ τοὺς πρὸς ταύτην λόγους, ἐπεφόρτιζον, τοὺς διαφερομένους αὐτοὺς μὲ τὴν φροντίδα νὰ τοὺς ἀναγνώσωσιν ἐνώπιον τῶν δικαστῶν τῶν ὁ μέγας τῶν ρητόρων Ἰσοκράτης, οὕτως, λέγεται, ὅτι ἔπραξε συνήθως, οὐδένα δὲ τῶν θαυμασίων λόγων του, ἀπήγγειλεν ὁ ἴδιος ἐνώπιον τῶν Δικαστῶν.

Ἐν Ρώμῃ, τῇ Μητρὶ τῆς Παγκοσμίου Νομοθεσίας, ἔνθα ἤκμασαν οἱ δεινότατοι τῶν Δικανικῶν ρητόρων, κατ' ἀρχὰς μὲν, οἱ Πάτριες ἀνεδέχοντο τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἀπελευθέρων τῶν ἐνῶπιον τῶν Δικαστηρίων, εἴτα ὅμως ἀντεκατέστησαν τούτους οἱ ῥήτορες, οἵτινες ὡς καὶ πρὸ Ἑλληνισμοῦ, δὲν περιορίζοντο μόνον εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἰδιωτικῶν συμφερόντων, ἀλλ' ἐσυζήτουν καὶ τὰ τῆς Πολιτείας δημοσίᾳ ἐκ τούτου δὲ τοῦ βέλους. οἱ εὐδοκίμη-

σαντες ἀνῆλθον πολλάκις εἰς τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα. Βραδύτερον ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων, οἵτινες δὲν ἠνείχοντο, οὔτε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου, οὔτε τὴν δόξαν, καὶ τὴν ἰσχὺν τῶν ρητόρων, δὲν ἐχορηγοῦντο πλέον αὐτοῖς δημόσια ἀξιώματα, ἀλλὰ περιορίσθησαν εἰς ἰδιωτικὰς μόνον ἀμοιβὰς, τὰς ὁποίας ἐπετράπη, τοῦτο δὲ εἶνε ἄξιον σημειώσεως, νὰ τὰς ἀπαιτῶσι καὶ δικαστικῶς. Μ' ὅλας ὅμως τὰς μεταβολὰς ταύτας τῶν ἀρχαίων διατυπώσεων, τὸ Δικηγορικὸν Σῶμα διετήρησεν ἐν Ῥώμῃ ὅλην αὐτοῦ τὴν δόξαν. τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ ὑπηρεσία τῶν Δικηγόρων διετηρήθησαν ἐν τιμῇ, καὶ αὐταὶ δὲ αἱ αὐτοκρατορικαὶ διατάξεις, μακρυροῦσι τὴν ὑπόληψιν, τῆς ὁποίας ἐξηκολούθουν ν' ἀπολαύωσιν οἱ Δικηγόροι. μεγίστην ἀπόδειξιν τοῦτων ἀποτελεῖ ἡ διάταξις ἡ θεσπίσασα ἵνα οἱ Ποντίφικες τῶν ἐπαρχιῶν, ἐκλέγονται μετὰ τῶν Δικηγόρων ἑτέρα δὲ διάταξις ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς περιβεβλημένους δημόσιον δικαστικὸν ἀξίωμα, νὰ ἐκπληρῶσι καὶ Δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν. διότι, λέγει, « εἶναι ἐπίσης ἐντιμον τὸ ἴστασθαι καὶ « ἀγορεύειν πρὸς ὑπεράσπισιν ἑτέρου, ὡς τὸ καθέζεσθαι « πρὸς τὸ δικάζειν. » Ἀπόδειξις ἐπίσης τῆς ἀξίας ἦν ἀπέδιδον εἰς τὸ Δικηγορικὸν ἐπαγγελμα εἶναι, ἡ προθυμία πολλῶν αὐτοκρατόρων, μολὶς ἀναλαμβάνοντων τὴν ἀνδρικήν τῆβενον, νὰ συγκαταλέγωνται ἐν τοῖς Δικαστηρίοις μετὰ τῶν Δικηγόρων, διὰ νὰ ἐκγυμνάζωνται εἰς τὸ Δικηγορικὸν ἔργον, καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς δικαιοσύνης.

Ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, ἔλαβον χώραν νέαι μετάρρυθμίσεις, συνεπεία τῶν ὁποίων ἐθεσπίσθη ὅλως εἰδικὸς ὄργανισμός. ἡ ἀρχαία διάκρισις μετὰ τῶν ρητόρων καὶ δικηγόρων ἐξέλιπε, πάντες δὲ οἱ ὁπωσδήποτε ἀφορίζοντες ἐαυ-

τοὺς εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν Πολιτῶν καὶ τῶν συμφερόντων αὐτῶν, ἔλαβον τὸν τίτλον Δικηγόρου, καὶ ἐσχηματί-

σθῆ ἐκ τούτων Σωματεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουστίνος ἀπένειμε τὴν ὀνομασίαν τάξις ordo. Ἡ ἐπι-
 συμβασα γενικὴ παρχμὴ ἐπέδρασε καὶ ἐπὶ τοῦ Δικηγορι-
 κοῦ ἀξιώματος· μολατχῦτα, διετηρήθη μέχρι τινος βαθμοῦ
 ἡ ἀνεξαρτησία τῶν Δικηγόρων, μετ' αὐτῆς δὲ, καὶ ἡ εἰς
 τὸ Δικηγορικὸν ἐπάγγελμα ἀείποτε ἀπονειμθεῖσα ὑπόλη-
 ψις. Εἰς ἀπόδειξιν τούτου ἔχομεν τὴν πρὸς Καλλικράτην
 ἐπαρχον τοῦ Ἰλλυρικοῦ ἐπιγραφεῖσαν διάταξιν, Ἐν ἧ κα-
 τὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, οἱ δικηγόροι ἐξομοιοῦνται
 πρὸς τοὺς ἐν Πολέμοις ὑπὲρ Πατρίδος μαχομένους.

Ἀπὸ τοῦ 6—13 αἰῶνος, ἐξέλιπεν ἐντελῶς ἡ Δικηγορι-
 κὴ ὑπηρεσία, διότι ἡ ἐπικρατήσασα βαρβαρότης, ἀντεκα-
 τέστησε τὴν εἶαν καὶ τὰ ὅπλα εἰς τὰς δικαστικὰς διατυ-
 πώσεις. μόλις δὲ τὸ 1270 ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ Ἀγίου, ἐ-
 πηνήλθεν ἐν Γαλλίᾳ εἰς τὴν ζωὴν, ἡ ἀφορῶσα τὸ Δικηγο-
 ρικὸν ἐπάγγελμα θεσμοθεσία. Περίεργοι εἶναι αἱ ἐκ τοῦ
 Ῥωμ. Δικαίου κατὰ πρῶτον ἐρανισθεῖσαι διατάξεις, τὰς
 ὁποίας ὁ Ἡγεμὼν οὗτος ἐπανάφερεν ἐν ἰσχύϊ. « Νὰ μὴν
 αὐπερασπίζωνται ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων ἄδικον ὑπόθε-
 σιν. Νὰ μὴ προσβάλλωσι κατὰ τὴν ὑπεράσπισιν πρόσωπα.
 « Νὰ μὴ κάμωσι μετὰ τοῦ πελάτου των οὐδεμίαν συμφω-
 νίαν ὠρελείας ἐκ τῆς δίκης! τοῖς ἀντιθέτο δὲ ἐξ ἐ-
 παγγέλματος, ἡ ὑπεράσπισις τῶν Πτωχῶν, τῶν χερῶν
 καὶ τῶν ὀρφανῶν. ἀξιοσημεῖωτον ἐν τούτοις εἶναι ὅτι με-
 ταξὺ τούτων δικτάξεων, εἰσαχθεῖσάν σποράδην ἐν τοῖς
 Νόμοις, αἵτινες ἐκάνονίζον τὰ ἐξωτερικὰ οὕτως εἰπεῖν τοῦ
 δικηγόρου καθήκοντα, οὐδεμίαν ὑπῆρχε εἰθιμίζουσα τὸν ὀρ-
 γανισμόν τοῦ Δικηγορικοῦ Σώματος, τὴν ἐσωτερικὴν αὐ-
 τοῦ Πειθαρχίαν· τούτο δὲ, διότι τὸ σύνολον τῶν Δικηγό-
 ρων δὲν ἀπετέλουν Σωματεῖον, εἰς τὴν κυρίαν καὶ συνήθη
 σημασίαν τῆς λέξεως, ἐθεωρεῖτο ὡς Σῶμα ἐλευθέρων, ὡς

ἐκούσιος συνεταρισμὸς Νομοδιδασκάλων καὶ ῥητόρων, οἵ-
 τινες συνεδέοντο μετ' ἀλλήλων διὰ τῆς ταυτότητος τῶν
 ἐργασιῶν, τῶν καθηκόντων, καὶ τῶν αἰσθημάτων. Καθιε-
 ρώθη ὅμως μεταξὺ των, ἐκουσίως καὶ ἐλευθέρως, εἰδὸς τι
 Πειθαρχίας, συντελούσης εἰς τὴν ἐδραίωσιν τῆς τιμῆς, καὶ
 τῆς ὑπολήψεως τοῦ Δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος. Κατὰ τοὺς
 μετέπειτα χρόνους ἐν Γαλλίᾳ, ἡ Δικηγορικὴ ὑπηρεσία ἔλα-
 βε σπουδαιοτάτην ἀνάπτυξιν, καὶ τὸ δικηγορικὸν ἀξίωμα
 ἐπίζηλον κατέλαβε θέσιν ἐν τῇ Κοινωνίᾳ. ἡ ἐπανάστασις
 τοῦ 1789, ἐν τῷ κοινωνικῷ κατακλυσμῷ τὸν ὁποῖον ἐπέ-
 φερε, συμπαρέσυρε, καταργήσασα, καὶ τοὺς Δικηγόρους,
 ἀλλ' ἡ Κοινωνία μάλισ ἀνακύψασα ἐκ τοῦ ἐπαναστατικοῦ
 βυθάρου, ἡσθάνθη τὴν ἔλλειψιν τῆς Δικηγορικῆς ὑπηρε-
 σίας, καὶ ἐπανάφερεν εἰς τὴν προτέραν του ἰσχὺν καὶ ἀξίαν
 τὸ Δικηγορικὸν ἐπάγγελμα, ἐξασκούμενον σήμερον ὑπὸ
 Κανονισμοῦ καὶ Προνόμια, τὰ ὁποῖα διεξεδίκησεν ἀπέναντι
 τῆς Κοινωνίας, ὁ ἔνθερος ὑπὲρ αὐτοῦ ζῆλος, ἡ μεγάλη
 εὐστάθεια, ὁ μέγας πρὸς τὰ καθήκοντα ἅτινα αὐτὸ ἐπι-
 βάλλει σεβασμὸς, καὶ αἱ μέγισται πρὸς τὴν Κοινωνίαν ὑπη-
 ρεαί, τῶν ἀποτελούντων τὸ Δικηγορικὸν Σῶμα ἐν Γαλ-
 λίᾳ, ἡ τῶν πλείστων καὶ ἐπισημοτέρων ἐξ αὐτῶν. Γι-
 νώσκομεν ἐπίσης πάντας, ὁποῖαν σπουδαιοτάτην κοινωνι-
 κὴν ἀξίαν ἔχει ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ Δικηγορικὴ ὑπηρεσία.

Ἐκ τῆς συντόμου ταύτης ἱστορικῆς μελέτης ἐπὶ τοῦ
 Δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος, ἴδομεν ὅτι εἰς ὅλας σχεδὸν
 τὰς ἐποχὰς τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, ἡ σπουδαιότης τῆς Δι-
 κηγορικῆς ὑπηρεσίας ἐξετιμῆθη δεόντως ὑπὸ τῆς Κοινο-
 νίας, καὶ πάντατε περιεβλήθη μετὰ τὴν ἀνήκουσαν αὐτῇ τι-
 μὴν καὶ δόξαν. Δὲν εἶναι ὅμως μόνον ὁ λόγος, ὅτι ἀπα-
 λῶσι τοῖς ὅλοις πλεονεκτημάτων τὸ ἐπάγγελμα ἡμῶν, ὅ-
 τι πρέπει νὰ τοῦ καλίστου ἀγαπητὸν εἰς ἡμᾶς μεζόνος

εἶναι οἱ ἐξ ἀντικειμένου λόγοι, ἕνεκα τῆς ἐκτάσεως τῶν εὐεργετικῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας προσέφερεν ἀείποτε, καὶ προσφέρει πάντοτε εἰς τὴν Κοινωνίαν, τηρουμένων βεβαίως κατὰ τὴν ἐξάσκησίν του, τῶν ἀπαραιτήτων ὄρων οἵτινες ἀποτελοῦσι τὰ θεμέλια, καὶ τὰς βάσεις αὐτοῦ. αἱ ἐπιτυχεῖς καὶ ἀποτελεσματικαὶ συνέπειαι τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἐμποιοῦσι τῷ Δικηγόρῳ ἐσωτερικὴν εὐχαρίστησιν ὃ περτέραν πάσης ὑλικῆς ὠφελείας. ἐπισύρουσιν εἰς αὐτὸν τὴν εὐγνώμοσύνην καὶ τὴν ὑπόληψιν τοῦ Κοινοῦ, καὶ παρορμῶσιν αὐτὸν εἰς μεῖζονα πρὸς τὸ ἔργον του ἀφοσίωσιν. ὁποία ἀληθῶς σπουδαιότης ὑπηρεσίας μείζων ὅταν ἀναλογισθῶμεν ταύτην εἰς τὸ ὕψος εἰς ὃ ἀνήκει, καὶ καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἔκτασιν! εἰς τὸν Δικηγόρον εἶναι ἀνατεθειμένη ἐκ τοῦ Νόμου ἡ ὑπεράσπισις τῆς τιμῆς, τῆς ζωῆς, τῆς ἐλευθερίας, καὶ τῆς περιουσίας τῶν συμπολιτῶν του. οὗτος εἶναι ὁ ὑπερασπιστὴς τῶν δυστυχῶν πάσης ἐποχῆς, τῶν θυμάτων πασῶν τῶν φατριαστικῶν καταφορῶν. ὑποχρεούμενος νὰ ἐγκυπτῇ εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἔρευναν τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου, ἀντιτιθέμενος κατὰ πάτης ἀδικίας, ἀνακηρύσσων πᾶσας τὰς ὠφελίμους ἀληθείας, καθίσταται ὁ φυσικὸς προστάτης ὅλων τῶν δικαιωμάτων, ὅλων τῶν συμφερόντων, πάσης ἐλευθερίας!

« Ὅποιον ἔλεγεν, ὁ Δαγεςώ, ἐπάγγελμα ὠραιότερον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἀποστολὴν νὰ προστατεύῃ τὴν τιμὴν καὶ τὴν περιουσίαν, νὰ πολεμᾷ τὴν ἀπάτην καὶ τὸ ψεῦδος, νὰ ἀπωθῇ τὴν συμφοραντίαν, νὰ κρημνίσῃ τὸ ἱκρίωμα τῆς λαιμητόμου, ἔτοιμον νὰ ὑψωθῇ κατὰ τῆς ἀθωότητος; ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἀνυψωθῇ διὰ τῆς ἀρετῆς, νὰ δοξασθῇ δι' ὑπηρεσιῶν ἐντίμων, νὰ ἀποκτήσῃ προσέτι περιουσίαν διὰ τῶν ἰδωμάτων του, δὲν εἶναι

« ρίσκει ἔλεγεν, ἄλλο ἐπάγγελμα φέρον αὐτὸν διὰ μέσων « εὐθέων καὶ φυσικῶν, διὰ προσπαθειῶν καὶ κόπων, « ἀξίων πάσης ὑπολήψεως, ἡ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Δικηγόρου· ὁ ἀδύνατος, τὸν ἱκετεύει, ὁ ἰσχυρὸς, κλίνει καὶ « οὗτος, κεφαλὴν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν συνδρομὴν του. οἱ εὐνοούμενοι τῆς τύχης καὶ τῆς δόξης, « εἶναι συχνὰ οἱ πελάται του.» « Ποιητικώτερον δὲ ἐσκι- « ἀγράφησεν ἕτερος, ὁ Henvion D-pensey, τὴν εἰκόνα « τοῦ Δικηγόρου· ἐλεύθερος, εἶπεν, ἐν τῷ ἐπαγγελματικῷ « βίῳ του ἀπὸ ὅλης τῆς περιπλοκῆς κίττινες αἰχμαλωτί- « ζουν τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους. ἀρκετὰ ὑπερήφανος ἵνα « μὴν ἔχῃ ἀνάγκην προστατῶν, ἀρκετὰ ταπεινόφρων, ἵνα « μὴν ἐπιθυμῇ νὰ ἔχῃ εὐνοουμένους καὶ προστατευμένους. « ἄνευ δούλων, ἀλλὰ καὶ ἄνευ κυρίων, οὗτος εἶναι ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν ἀρχικὴν ἀξίαν του, ἂν τοιοῦτος ἄνθρωπος « ποῦς ὑπῆρξεν ἐπὶ τῆς γῆς.»

Ὅσῳ περισσώτερον ἐγκύπτομεν εἰς τὴν ἔρευναν τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν βάσεων τοῦ ἐπαγγέλματος ἡμῶν, τόσῳ περὶ σσοτέρως ἐκ τῆς ἐρένης ταύτης ἀρνούμεθα ἀληθείας, αἵ τινες μᾶς πείθουν ὅτι εἶναι ἄξιον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐνθέμου ἀφοσιώσεως ἡμῶν, περὶ ἧς ἀρχόμενος εἶπον· αἱ ἀρχαὶ του δὲν φοβοῦνται τὸν ἔλεγχον τῆς ἐρένης, διότι εἶναι ἀρχαὶ ἀληθεῖς καὶ δικαιοσύνης. τὸ Δικηγορικὸν ἐπάγγελμα, ἔχον τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ὁποῖον καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτῇ, τοῦτέστιν, «ἐκάστω τὸ ἴδιον ἀπονέμειν,» στηρίζεται ἐπὶ βάσεων ἀκαρδάντων, τῆς εὐθύτητος, τῆς ἀκαμάτου φιλοπονίας, καὶ τῆς ἀφιλοκερδίας καὶ εὐθύτητος μὲν οὐ τῆς κοινῆς παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, περὶ ἧς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἐλέγχων ἐδίδασκεν, ὅτι δὲν εἶναι ἀρετὴ, «ἐὰν ἀγαθοποιεῖται ὁ ἄνθρωπος ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις, ποῖα ἡμῖν χάρις ἐστίν; ἀλλὰ τῆς εὐθύτητος καὶ ἀκεραιότητος ἐκείνης, ἡ ὁποία ἐκ

φύβου καὶ συναισθήσεως· μὴ δὲν δυνήθῃ νὰ ἐκπληρώσῃ ὅλα ὅσα τὸ καθήκον ὑπαγορεύει καὶ ἐπιβάλλει, προσπαθεῖ νὰ ὑπερβῇ τὰ ὅρια τοῦ καθήκοντος, καὶ νὰ πράξῃ ἐκ τῆς μεγίστης πρὸς τοῦτο συναισθήσεως, περισσύτερον ἄφ' ὅτι ὀφείλει· ἐὰν ἡ τοιαύτη συναισθήσις καὶ προθυμία θεωρεῖται εἰς ἄλλα ἐπαγγέλματα ὑπερβολικῇ, εἰς τὸ Δικηγορικὸν εἶναι τόσο ἀναγκαῖα καὶ φυσικῇ, ὥσθ καὶ ὁ λόγος αὐτός.

« Δὲν δύναται, λέγει ὁ Malville (Συγγραφεὺς τῶν τοῦ «Δικηγόρου προσόντων») δὲν δύναται νὰ ᾔναι τις τέλειος Δικηγόρος, ἂν δὲν ᾔναι συγχρόνως ἔντιμος καὶ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἡ εὐθύτης καὶ ἀκεραιότης, εἶναι ἡ κυριώτερα συστατικὴ «οὐσία τοῦ Δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος». ὁ ἱατρὸς, δίκαιος ἢ ἄδικος, ἀρκεῖ νὰ ᾔναι πεπαιδευμένος καὶ ἐγκρατὴς τῆς ἐπιστήμης του, εἶναι ἱατρὸς ἀριστος, ὁ Γραμματικὸς, ἀδιαφόρος τῶν ἠθῶν του, ὅταν ᾔναι κάτοχος τῶν κανόνων τῆς γλώσσης, εἶναι οὐχ' ἥττον φιλόλογος τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐπιστήμας καὶ τέχνας· ἐκτιμᾶται ὁ ἄνθρωπος μόνον διὰ τοῦ μέτρου τῆς ἰκανότητος εἰς τὸ εἶδός του, δὲν ἐξετάζεται καὶ ἡ διάθεσις αὐτοῦ, διότι δὲν ἐπηρεάζει αὐτὴ ἀπολύτως τὴν ἐντελὴ τοῦ ἔργου ἐξάσκησην. εἰς τὸ Δικηγορικὸν ὅμως ἐπάγγελμα δὲν εἶναι οὕτω. ἐν ἴσῃ μοῖρα τίθεται ἡ ἔρευνα τῆς τε διαθέσεως καὶ τῆς ἰκανότητος, πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ ἐντελοῦς, τοῦ ἀληθοῦς Δικηγόρου.

« Εκεῖνα, τὰ ὅποια οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων δνομάζουν «ἐξαιρετικά, ἑκτακτα προτερήματα, οἱ Δικηγόροι, εἰς «γενὸς ὁ Πρόεδρος Dupuys, τὰ θεωροῦν ὡς καθήκοντα «αὐτῶν ἀναπόφευκτα». Ἐκ τούτων βλέπετε, φίλοι συνάδελφοι, ὅτι ἡ εὐθύτης εἶναι ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος τοῦ ἡμετέρου ἐπαγγέλματος.

Ἡ ἀφιλοκέρδεια δὲν ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἡμῶν, μέχρι τοῦ ὑπάτου βαθμοῦ παντελοῦς στέρησεως ἀνταμοιβῆς τῶν ἀτρώτων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κάπων εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Δικηγόρος ὑποβάλλεται· ἀλλὰ συγκιρναῖται, ἐν τῇ μετριότητι μὲν παρὰ τοῖς δυνάμενοις, ἐν τῇ προθύμῳ δὲ καὶ τελείᾳ ἀπαρνήσει παρὰ τοῖς πενομένοις, ἐν τῇ ἀποχῇ ἀπαιτήσεως παρ' οὐδενός, εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε καὶ τοι προὑπάρχουσιν τῆς διατάξεως ἥς ἀνωτέρω ἐμνήσθην, ὅτι ἐπιτρέπεται τοῖς Δικηγόροις ν' ἀπαιτῶσι καὶ δικαστικῶς τὴν ἀμοιβὴν των, δικτάξεως καὶ παρ' ἡμῖν καθιερωμένης, τὰ Δικηγορικὰ ἔθιμα ἐν Γαλλίᾳ ἀπαγορεύουσιν αὐστηρῶς τὴν δικαστικὴν ἀπαίτησιν ἀμοιβῆς ἀρνηθείσης ὑπὸ ἀγνώμονος πελάτου· ὑψοῦντα οὕτω τὴν Δικηγορικὴν ἀφιλοκέρδειαν, εἰς βαθμὸν ἀξιοζήλον ἀρετῆς. Ἡ ἐσωτερικὴ συναισθήσις τῆς ἀκριβοῦς τοῦ καθήκοντός του ἐκπληρώσεως· ἡ ἐκ ταύτης ἠθικὴ τῆς συνειδήσεώς του ἡρεμία, καὶ εὐχαρίστησις· ἡ τιμὴ ἥς ἀπολαύει ἐν τῇ κοινῳίᾳ, διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξίας του ταύτης· ἰδοὺ αἱ μεγάλαι καὶ γλυκύτεραι τοῦ Δικηγόρου ἀπολαυαί. παρομαρτεῖ βαθμηδὸν ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς ἀξίας καὶ τῆς τιμῆς ταύτης, ἡ ὕλικὴ ἀμοιβή, ἡ ἀπόκτησις τῶν μέσων ἀνέτου βίου, ἀλλ' ὁ Δικηγόρος, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὕλικόν μέρος τῶν ἐκ τῆς ἐξάσκησεως τοῦ ἔργου του ἀπολαύσεων, τίθησιν αὐτὸ ἐν δευτερεύουσιν μοῖρα, καὶ προσπαθεῖ νὰ ᾔναι εἰς θέσιν νὰ λέγῃ εἰς πᾶσαν περίστασιν μετὰ παρήστικας, ὅτι, ἔγραψε διὰ τῆς διαθήκης του πρὸς τὴν σύζυγόν του ὁ μελιόρρετος Paillet ἐνδοξος στρατιώτης τοῦ λόγου, ἐκπνεύσας ἐπὶ τῶν προανακρινόμενων αὐτῶν τῆς ὑπερσπείσεως ἐντὸς τοῦ ἀκροατηρίου: «J'ai pas pu centime dans ma bourse que j'ai jamais demandé à un client. ἐν τούτῳ κεῖται ἡ ἐτέρω

ΙΑΚΩΒΑΤΕΛΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

τῶν θάσεων τοῦ ἐπαγγέλματος ἡμῶν

Ἀλλ' ἡ φιλοπονία ἐπιβαλλεται εἰς τὸν Δικηγόρον ὡς
μίατῶν οὐσιωδῶν θάσεων τοῦ ἐπαγγελάτος του, καὶ εἶναι ὁ
ἀχώριστος συνέκδημος τοῦ βίου του· εἰς τὴν ἐκ τούτου ἀ-
ξίαν, ὑψοῦται, οὗτος, δι' ἐπιπόνου καὶ ἀκμαίου με-
λέτης. ἀποκτᾷ τὴν δόξαν διὰ μακρῶν καὶ πολυμόχθων ἐρ-
γασίων καὶ ἐκδουλεύσεων, διὰ τοῦ *labor improbus ac duris*
καθὼς ἔλεγεν ὁ Βιργίλιος. ἐκπληροῖ τὸ καθήκον του δι-
εργασίας ἄνευ ἀναπαύσεως, πολλάκις μὲ θυσίαν τῶν ἰδι-
ων του συμφερόντων, ἅτινα ἀναγκάζεται νὰ παραμελῇ. ἐ-
ξαγοράζει τὴν καλὴν φήμην, καὶ ἀπολαμβάνει αὐτῆς,
διὰ τῆς ἀπωλείας τῆς ἡσυχίας του, καὶ διὰ πάσης στε-
ρήσεως. προτιμᾷ τὴν σπουδὴν ἀπὸ τὰς δασκεδάσεις, τὴν
ἐργασίαν ἀπὸ τὴν ἀνάπαυσιν· διὰ τοῦτο καὶ τὸ εὐτράπε-
λον ἀξίωμα ἐν Γαλλίᾳ. *être avocat, et s'élever matin,*
sont deux choses inseparables· ἡ φιλοπονία εἰς
τὸν δικηγόρον εἶναι καὶ ἀνάγκη, καὶ εὐχαρίστησις, καὶ
καθῆκον. ἀνάγκη, διότι προωρισμένος ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγ-
γέλματος του, ν' ἀσχοληθῇ εἰς τὰς σχέσεις ὅλων τῶν
ἐπαγγελάτων καὶ ὅλων τῶν τεχνῶν, ὀφείλει νὰ ἦναι ἐγ-
κρατῆς τῆς ποικιλίας τῶν διαφορῶν κανόνων οἵτινες καὶ
νομοθετικῶς καὶ πρακτικῶς διέπουν τὰς διαφορὰς ταύ-
τας σχέσεις· αἱ ἀσχολαί του εἶναι πολυειδεῖς, ἀναγόμε-
ναι εἰς γεγονότα καὶ πράξεις ἐπὶ τῆς ἐρμηνείας τῶν δ-
ποίων οἱ Δικασταὶ συνεχῶς διαφωνοῦν, εἰς ἐφαρμογὴν
καὶ ἐρμηνείαν Νόμων, τὴν ἔννοιαν τῶν ὁποίων καὶ αὐτοὶ οἱ
Νομοθετοῦντες ἐρμηνεύουν πολλάκις κατὰ διάφορον τρό-
πον· ἡ ἀπόκλισις λοιπὸν ὅλων τῶν γνώσεων τούτων ἀπαιτεῖ ἀ-
ναγκαιῶς μακρὰν καὶ ἐπίπονον καὶ ἐπίμονον μελέτην, τὴν
ὁποίαν δὲν δύναται ν' ἀποφύγῃ ὁ ἀληθὴς καὶ τέλειος δι-
κηγός· Εὐχαρίστησις δὲ εἶναι εἰς αὐτὸν, διότι ἀσχαλοῦ-

μενος ἀδιακόπως, καὶ σταχυολογῶν εἰς τὸ εὐρὺ πεδίον τῆς
Νομοθεσίας. τῆς ἱστορίας, τῆς ἠθικῆς. τῆς ἐπιστήμης καὶ
τῶν τεχνῶν, οὐ μόνον ποικίλλει τὸν νοῦν καὶ ἐκτείνει
τὸν ὀρίζοντα τῶν γνώσεών του, ἀλλὰ καὶ ἀναζητῶν τὴν
σχέσιν καὶ ἐφαρμογὴν τούτων πρὸς τὰς ἀνθρωπίνους πρά-
ξεις, παοιστᾷ συνεχῶς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, τὸ εὐάρε-
στον Ἰνδαλμα τοῦ ἀνθρώπου εἰς συμπλοκὴν καὶ ἀντίθεσιν
πρὸς τὰ συμφέροντα. Εἶναι καθῆκον, τέλος, τῷ Δικηγόρῳ
ἡ φιλοπονία, διότι ὡς θεματοφύλαξ τῶν συμφερόντων
τοῦ πελάτου του, ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ ἀποκλειστικῶς
ἀκράματον μέριμναν καὶ φροντίδα ὑπὲρ αὐτῶν. ἡ ἐλαχίστη
ἀδιαφορία, ἡ ἐλαχίστη παραμέλησις, εἶναι παραβίασις τοῦ
καθήκοντός του, δύναται δὲ πολλάκις νὰ ἔχῃ σπουδαιο-
τάτας ἐπιβλαβεῖς συνεπειάς· ὁ Δικηγόρος, λέγει ὁ διδασκτι-
κώτατος Liouville ὅστις δὲν καταβάλλει εἰς τὴν δ-
ποίαν ἀνεδέχθη ὑπόθεσιν πᾶσαν φροντίδα, πᾶσαν ἐπιμέ-
λειαν πάντα κόπον, δὲν εἶναι κατακρίσεως ἄξιος μόνον
ἐπὶ ἀμελείᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐλλείψει εὐθύτητος καὶ ἀκαι-
ραιότητος· κατὰ τινα δὲ διάταξιν τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἐν
τῷ ὅρῳ τῶν Δικηγόρων περιελαμβάνετο ἡ ὑποχρέωσις
τῆς φιλοπονίας. *nihil studii relinquentes, quod sibi*
possibile est.

Τοιοῦτον εἶναι φίλοι συνάδελφοι τὸ ἡμέτερον ἐπάγγελ-
μα. ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἐν τῇ Κοινωνίᾳ. ἐκ τῶν σε-
βαστοτέρων ἐνώπιον τοῦ Νόμου. ὁρισμὸς αὐτοῦ λακωνικώτα-
τος εἶναι. εὐθύτης μάθησις, ἱκανότης, ἀφιερωμένοι εἰς τὴν
ὕπηρεσίαν τῆς δικαιοσύνης. ὡς τελευταίαν τῆς ἀξίας τοῦ
ἐπαγγέλματος ἡμῶν ἀναγνώρισιν. ἐπικαλοῦμαι ἐπίσημον
ἀλλὰ καὶ ἐχθρικὴν μαρτυρίαν, τὴν τοῦ μεγίστου μεταρρύθ-
μιστοῦ τοῦ αἰῶνος ἡμῶν, ὅστις ἐνῷ ἀφ' ἐνὸς ἀπεστρέφετο
τοῦ δικηγόρου διὰ τὴν ἐπίδρασιν τῆς δυνάμεως τοῦ λό-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΕΛΦΩΝ

βαρότης καὶ ἡ ἀβρότης μεταξύ ἡμῶν. βαθυμηδὸν καὶ θρα-
δέως, ἀλλὰ πάντοτε ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως, θέλομεν ἀπολαύ-
σῃ τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ἐνότητος ταύτης ἐν τῷ Συλ-
λόγῳ· ἐξαρκᾶται τοῦτο ἐκ τῆς θελήσεως ἡμῶν, ἐκ τῆς ὑ-
πομονῆς, καὶ τῆς ἐπιμονῆς ἡ μῶν· καὶ ἂν ἐγὼ, δι' οὗ
κέκλικεν ἤδη ἡ ἡμέρα, καὶ ὅστις εἴμι περὶ τὴν δέλιν τοῦ
πολυπόνου σταδίου μου, δὲν ἀποβάλλω τὴν ἐλπίδα ταύ-
την, οὐδέ τὴν θέλησιν, οὐδὲ τὴν ἐπιμονήν, κατὰ μείζονα λό-
γον πρέπει νὰ ἔχετε ταύτην σταθεράν καὶ ἐδραϊάν ὑμεῖς,
φίλτατοι συνάδελφοι, οἱ ὄντες ἐν τῇ αὐγῇ καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ
αὐτοῦ. Ἐργασθῆτε πρὸς τοῦτο μετ' αὐταπαρνήσεως, μετὰ
ζήλου καὶ προθυμίας, πεποιθότες ἀδιστακτικῶς ὅτι ἔνωσης το-
σοῦτον εὐγενῆ ἔχουσα σκοπὸν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν
ἐπιφέρῃ προίοντος τοῦ χρόνου καὶ παρ' ἡμῖν, τοὺς ἀγλαοὺς
καρποὺς, ὠφελίμους πρὸς τε τὴν Κοινωνίαν, καὶ πρὸς τὴν
ἀνύψωσιν τῆς ἀξίας τοῦ ἐπαγγέλματος ἡμῶν, ὁποῖους ἐ-
πέφερε καὶ ἀλλαχοῦ, ἰδίως δὲ ἐν Γαλλίᾳ· οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν
ἐστὶν ὁ μὴ ἀναλογιζόμενος τὰς δυσχερείας τοῦ πράγμα-
τος, καὶ τὰ προσκόμματα ὅσα θέλομεν ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ
ταῦτα πάντα δύναται νὰ ὑπερνικήσῃ, ἡ αὐταπάρνησις ἡ
μῶν, ἡ εἰλικρίνεια, ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ἀγάπη, αἵτινες ἀναγ-
καίως πρέπει νὰ συνδέωσιν ἡμᾶς, καὶ τὰς ὁποίας πρέ-
πει νὰ παραδώσωμεν ὡς κειμήλιον εἰς τοὺς μεθ' ἡμᾶς. οὗ-
τω δύνανται νὰ ἐδραιωθῇ καὶ προοδεύσῃ ὁ Σύλλογος ἡμῶν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΟΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΥ

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

AL. 52.48.001f